

Osnovna šola Prule

VZGOJNI NAČRT

Ljubljana, september 2024

Vsebina	
1. Uvod.....	3
1.1 Vrednote OŠ Prule	3
1.2 Vzgojna načela.....	3
2. Načini doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena Zakona o osnovni šoli	4
2.1 Cilji osnovnošolskega izobraževanja	4
2.2 Za doseganje in uresničevanje ciljev osnovnošolskega izobraževanja šola:	4
3. Oblike sodelovanja šole s starši.....	4
4. Vzgojne dejavnosti	5
4.1 Proaktivne in preventivne dejavnosti.....	5
4.2 Svetovanje in usmerjanje.....	7
4.3 Šolska mediacija.....	8
4.4 Restitucija	8
5. Pohvale, priznanja, nagrade	8
5.1 Pohvala	8
5.2 Priznanje.....	9
5.3 Nagrade	9
6. Vzgojni ukrepi.....	9
6.1 Vzgojni ukrepi na ravni šole	9
6.2 Vzgojni opomini.....	10
7. Uresničevanje in spremljanje.....	10
8. Končne določbe	11

VZGOJNI NAČRT

1. Uvod

Namen vzgojnega načrta je opredeliti uresničevanje zakonsko predpisanih ciljev in vrednot, določiti oblike sodelovanja šole s starši ter vzgojne dejavnosti in vzgojno ukrepanje.

1.1 Vrednote OŠ Prule

Temeljne vrednote naše šole so:

- znanje in kompetence vseživljenjskega učenja,
- spoštovanje,
- zaupanje,
- varnost,
- odgovornost,
- pravičnost,
- pripadnost,
- empatija,
- strpnost in reševanje konfliktov na miren način,
- skrb za čisto in urejeno okolje,
- zdravje.

1.2 Vzgojna načela

Pri izvajanju vzgojno-izobraževalnega procesa stremimo k naslednjim vzgojnim načelom:

- načelo vzajemnega spoštovanja,
- omogočanje aktivnega sodelovanja učencev,
- načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev,
- načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil,
- načelo spodbujanja samonadzora in samodiscipline,
- strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti,
- načelo osebnega zgleda.

2. Načini doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena Zakona o osnovni šoli

2.1 Cilji osnovnošolskega izobraževanja

Navedeni so v Zakonu o osnovni šoli.

2.2 Za doseganje in uresničevanje ciljev osnovnošolskega izobraževanja šola:

- zagotavlja kakovostno vzgojno-izobraževalno delo in pogoje za delo, ki bodo omogočali osebnostni razvoj;
- z različnimi dejavnostmi, predavanji, ogledi spodbuja skladen telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duhovni in socialni razvoj učencev z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- organizira različne dejavnosti, pri katerih bodo učenci s sodelovanjem razvijali medsebojno strpnost, spoštovanje, sprejemanje drugačnosti;
- ob državnih in kulturnih praznikih organizira proslave, prireditve in kulturne dejavnosti, s katerimi spodbuja državljansko odgovornost ter razvija zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti, znanje o zgodovini Slovencev ter kulturni in naravni dediščini;
- s projekti, tekmovanji in sodelovanji pri učencih razvija pismenost v slovenskem jeziku, sporazumevanje v tujih jezikih ter razgledanost na besedilnem, naravoslovno- tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju.

3. Oblike sodelovanja šole s starši

Delavci šole, učenci in starši oziroma skrbniki razvijajo sodelovalni odnos na vzgojnem področju.

Sodelujejo pri:

- oblikovanju življenja in dela šole na različnih področjih,
- oblikovanju vzgojnega koncepta šole,
- oblikovanju in (po predhodnem dogovoru s šolo) izvajanju preventivnih vzgojnih dejavnosti,
- reševanju problemov svojih otrok, kadar le-ti kršijo pravila šole,
- udeležbi na roditeljskih sestankih, govorilnih urah, predavanjih za starše in
- drugih institucijah za potrebe timskega sodelovanja.

Z vpisom otroka v Osnovno šolo Prule starši soglašajo s sodelovanjem med šolo, starši in učenci in delujejo skladno z akti šole.

4. Vzgojne dejavnosti

Vzgojne dejavnosti naše šole se delijo na:

- proaktivne in preventivne dejavnosti,
- svetovanje in usmerjanje,
- šolsko mediacijo,
- restitucijo.

4.1 Proaktivne in preventivne dejavnosti

S proaktivnimi in preventivnimi vzgojnimi dejavnostmi šola skuša oblikovati okolje in pogoje za delo in bivanje v šoli, v katerih bodo vsi učenci in zaposleni najučinkovitejše zadovoljevali in uresničevali svoje potrebe, odgovornosti in pravice.

Šola učence seznanja o njihovih pravicah in dolžnostih ter o načinih iskanja ustrezne pomoči v primerih spolnega nadlegovanja in zlorabe ter nasilja v družini. V te namene organizira različne aktivnosti pri pouku in drugih dejavnostih šole.

Proaktivne in preventivne dejavnosti obsegajo:

- Razvijanje pozitivne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti, izvajanje dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost in sodelovanje.
- Oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja – pravila šole in oddelka.
- Aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi zmožnostmi.
- Sistematično razvijanje socialnih veščin, prostovoljsko delo, vrstniško pomoč.
- Poudarjanje in nagrajevanje zglednega vedenja učencev, pogovore o takem vedenju.
- Obravnavanje različnih življenjskih problemov vrstnikov in odraslih in usposabljanje za uspešno reševanje takih problemov.
- Navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti, vzpodbujanje zavedanja svobode in omejitev v izbiranju vedenja.
- Vrstniško svetovanje in posredovanje.
- Izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost.
- Načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole.
- Spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi, ter stališč in predlogov vseh udeleženi.
- Povečanje nadzora na določenih krajih v določenih časih.
- Odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov, njihovo načrtno reševanje.
- Druge dejavnosti, ki jih načrtuje in izvaja šola.

4.1.1 Proaktivne dejavnosti za učence

- Pri urah oddelčne skupnosti so učenci preko načrtovanih različnih dejavnosti vključeni v oblikovanje pozitivne razredne in šolske klime in spodbudnega šolskega okolja. Skupaj z razrednikom rešujejo pereča vprašanja in iščejo različne poti za najugodnejšo rešitev.
- Sistematično obravnavajo pravila vedenja v okviru pravil šolskega reda in hišnega reda.
- Razvijajo zmožnost predvidevanja posledic ravnanj in sprejemanja odgovornosti za lastna ravnanja.
- Aktivno so vključeni v načrtovanje in izvajanje šolskega dela.
- Šola spodbuja moralni in prosocialni razvoj učencev preko:

*socialnih iger,
delavnic za posamezne oddelke,
načrtovanih in priložnostnih učnih vsebin,
mentorstva,
mediacije,
medgeneracijskih delavnic,
prostovoljskega dela ...*

- Svoja mnenja, izkušnje, predloge za kvalitetnejše razmere na šoli učenci podajo na sestankih Šolske skupnosti in Šolskega parlamenta.
- Vzgojo za odnose med starejšimi in mlajšimi šola krepi s povezovanjem v obliki mentorstva.
- Učenci se povezujejo in sodelujejo z zunanjimi, okoliškimi ustanovami, kot so vrtec, dom starejših občanov, Center in OŠPP Janeza Levca ...
- Šola učencem omogoča sodelovanje z zunanjimi nevladnimi organizacijami, ki v šoli delujejo na osnovi prostovoljskega dela.

4.1.2 Proaktivne dejavnosti za učitelje

- Strokovna izobraževanja in usposabljanja.
- Vključevanje učiteljev v supervizijska srečanja.
- Sodelovanje v skupnih projektih.
- Medsebojno mentorstvo kolegom začetnikom ali novim sodelavcem.
- Izmenjava izkušenj, idej, tehnik in metod poučevanja med učitelji.
- Neformalna druženja.

4.1.3 Proaktivne dejavnosti za starše

- Načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole s pomočjo aktivnega obiskovanja govorilnih ur, roditeljskih sestankov ter z delovanjem v svetu staršev.
- Šola omogoči staršem različna tematsko obarvana predavanja, ki jih izvajajo učitelji v okviru delavnic oz. roditeljskih sestankov ali pa jih izvajajo zunanji predavatelji.
- Neformalne oblike sodelovanja s starši (oddelčne delavnice, prireditve za starše, predstavitev poklicev, medgeneracijsko sodelovanje pri pouku ...).

4. 2 Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje je usmerjena strokovna dejavnost šole. V proces svetovanja in usmerjanja se vključujejo učenci, starši in strokovni delavci šole.

Svetovanje se lahko izvaja v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovorov z učenci, pogovornih ur za starše in učence, ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih, za katere se dogovori glede na okoliščine.

Svetovanje in usmerjanje, povezano z reševanjem individualnih in skupinskih problemov učencev, izvajajo strokovni delavci šole.

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem pri reševanju problemov, ki so povezani z učenčevim razvojem, s šolskim delom, z odnosi z vrstniki in odraslimi, s poklicno orientacijo, z razvijanjem samopodobe in samospoštovanja, s prevzemanjem odgovornosti in spodbujanjem razvijanja moralnih in kulturnih vrednot.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojem vedenju in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih so prisotni stres, strah, čustvena napetost, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija ...
- razvijati pozitivno samopodobo in samospoštovanje,
- dosegati druge cilje, ki si jih zastavijo sami ali jih zastavijo šola in starši.

4.3 Šolska mediacija

Mediacijo izvajajo strokovni delavci šole, ki so opravili usposabljanje za izvajanje mediacije v šolskem prostoru. Mediacija temelji na:

- prostovoljnosti udeležencev,
- priložnosti za učenje novih vzorcev vedenja,
- spodbujanju pozitivnega vedenja in poudarjanju vrednot,
- prizadevanju udeležencev pri iskanju rešitve problema,
- ustvarjalnosti pri reševanju spora ali problema.

4.4 Restitucija

Restitucija ali poravnava je smiselno povezana s povzročeno škodo, kot na primer:

- v primeru motenja pouka: učenec, ki moti pouk, se postavi v vlogo učitelja in izpelje učno uro za sošolce ali mlajše učence;
- v primeru povzročitve materialne škode učenec ob pomoči hišnika škodo popravi;
- v primeru onesnaževanja šole učenec aktivno sodeluje pri čiščenju;
- v primeru neprimernega odnosa do soljudi skuša učenec narediti nekaj dobrega tistemu, s katerim je imel neprimeren odnos;
- druge vzgojne dejavnosti, ki jih določijo strokovni delavci šole.

5. Pohvale, priznanja, nagrade

Učenec ali skupina učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejme pohvale, priznanja in nagrade. Predlagajo jih:

- oddelčna skupnost in skupnost učencev šole,
- razrednik,
- drugi strokovni delavci šole, mentorji dejavnosti,
- ravnatelj.

5.1 Pohvala

Podeljuje se za:

- prizadevnost ter doseganje dobrih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole,

- bistveno napredovanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom,
- doseganje dobrih rezultatov na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- vzorno vedenje, medvrstniško in prijateljsko pomoč,
- sodelovanje v okoljevarstvenih akcijah, humanitarni dejavnosti ter pri drugih dejavnostih znotraj razredne ali šolske skupnosti,
- posebej prizadevno in učinkovito sodelovanje v razredni skupnosti.

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

5.2 Priznanje

Podeljuje se za:

- večletno prizadevnost in doseganje dobrih rezultatov pri šolskem delu,
- doseganje dobrih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana na državnem nivoju,
- izjemen odnos do učencev, delavcev šole in drugih odraslih ter nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo (npr. za timsko delo, medsebojno sodelovanje, strpnost, odgovornost).

5.3 Nagrade

Učenci, ki dobijo pohvalo ali priznanje, so lahko tudi nagrajeni, če so dosegli izjemen uspeh ali vidne rezultate na kulturnem, športnem, humanističnem ali naravoslovnemu področju ali za vzorno vedenje in aktivno medvrstniško ter prijateljsko pomoč.

Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnateljica po posvetu z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige, pripomočki, ki se jih lahko uporablja pri pouku ali dejavnosti, skupni izlet ali pogostitev.

Nagrade so individualne ali za skupine učencev.

6. Vzgojni ukrepi

6.1 Vzgojni ukrepi na ravni šole

Vzgojne ukrepe šola izvede, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole.

Vzgojni ukrep na prvi stopnji – 1. šolsko opozorilo

Vzgojni ukrep na prvi stopnji izreče strokovni delavec, ki je kršitev zaznal oz. ki je bil v času kršitve odgovoren za učenca.

Izreče se za enkratno dejanje, dejanje, ki ni splošno ogrožajoče, ali lažje kršitve pravil.

Vzgojni ukrep na drugi stopnji – 2. šolsko opozorilo

Vzgojni ukrep na drugi stopnji izreče razrednik skupaj s strokovnim delavcem, ki je kršitev zaznal.

Izreče se za ponavljajoče se lažje kršitve ali enkratno hujše neprimerno vedenje.

Vzgojni ukrep na tretji stopnji – 3. šolsko opozorilo

Vzgojni ukrep na tretji stopnji izreče oddelčni učiteljski zbor na predlog razrednika.

Izreče se po večkratnih ponovitvah kršitev šolskega reda, ob težji kršitvi pravil vedenja.

Posamezni vzgojni ukrep preneha veljati, ko doseže svoj namen ali ob koncu šolskega leta.

V kolikor vzgojno ukrepanje ne doseže namena, tem ukrepom sledijo ukrepi, ki so določeni z Zakonom o osnovni šoli.

6.2 Vzgojni opomini

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole, in kadar vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi na ravni šole ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, na dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

V posameznem šolskem letu lahko šola učencu izreče vzgojni opomin največ trikrat. O izrečenem opominu šola starše seznanja z obvestilom o vzgojnem opominu.

7. Uresničevanje in spremljanje

Za realizacijo Vzgojnega načrta OŠ Prule so odgovorni delavci šole. O uresničevanju Vzgojnega reda OŠ Prule ravnatelj najmanj enkrat letno poroča Svetu staršev in Svetu zavoda šole.

8. Končne določbe

Vzgojni načrt OŠ Prule je učiteljski zbor obravnaval 30. 8. 2024.

Vzgoji načrt OŠ Prule je Svet staršev OŠ Prule obravnaval 23. 9. 2024.

Vzgojni načrt OŠ Prule je Svet zavoda OŠ Prule obravnaval in sprejel dne 25. 9. 2024 na predlog ravnatelja na podlagi 60.e člen Zakona o osnovni šoli (ZOsn, Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K, 76/23 in 16/24).

Nina Nardin, predsednica Sveta zavoda OŠ Prule